U.G. 1st Semester Examination - 2021

SANSKRIT

Course Code: BSNSCCHT101

Course Title: Classical Sanskrit Literature (Poetry)

Full Marks : 40 Time : 2 Hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

1. अधस्तनेषु संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च **दश**प्रश्ना: समोधया: 1×10=10

   i) रघुवंशमिति महाकाव्यस्य कस्तावत् नायक:?

   ii) क: खलु रघो: पिता?

   iii) को राजा प्रजाभ्य: करमाहत्रे तासामेव कल्याणार्थम्?

   iv) रघुवंशमिति महाकाव्यस्य प्रसिद्धा टीका का?

   v) 'प्रांशुलभ्ये' इत्यत्र प्रांशुशब्दस्य कोऽर्थ:?

   vi) आद्यं धर्मसाधनं किम्?

   vii) पार्वती किमर्थं तपश्चकार?

   viii) कुमारसम्भवस्य पञ्चमसर्गे कस्या: वर्णनास्ति?

   ix) वनेचर: कुत्र युधिष्ठिरसमीपमागत:।

   x) कीदृक् वच: जगति दुर्लभम्?

   xi) के भारभूता भवन्ति मर्त्यलोके?

   xii) मौनं कस्य भूषणम्?

   xiii) सुरपतिमपि पार्श्वस्थं विलोक्य क: न शङ्कते?

   xiv) महाकाव्यस्य प्रारम्भे साधारणतया किं दृश्यते?

   xv) द्रौपदी युधिष्ठिरं किमवदत्?

2. संक्षेपेण संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च प्रश्न**पञ्च**कं समाधेयम्: 2×5=10

   i) किरातार्जुनीयमित्यत्र कथं किरातशब्दस्य पूर्वनिपात:?

   ii) रघुकुलस्य क: खलु कुलगुरु:?

   iii) वृकोदर: क:? शब्दस्यास्य व्युत्पत्तिगतोऽर्थ: क:?

   iv) नीतिशतकमवलम्ब्य मूर्खस्य वैशिष्ट्यद्वयम् उल्लिख्यताम्?

   v) के तावत् मिथ्या न वदन्ति?

   vi) 'घण्टापथ:' इत्यस्य परिचिति: प्रदेया?

   vii) आर्षकाव्यं किम्? अस्य उदाहरणमेकं देयम्?

   viii) प्रणवश्छन्दसामिव - कुत उद्धृतोऽयमंश:? उक्तांशस्य सन्धिविच्छेद: क्रियताम्?

3. निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु कयोश्चित् **द्वयो**रुत्तरं संस्कृतभाषया प्रदेयम्: 5×2=10

   i) 'हेम्न: संलक्ष्यते ह्यग्नौ विशुद्धि:श्यामिकापि वा' - इत्यस्य तात्पर्यं विविच्यताम्।

   ii) 'वरं विरोधोऽपि समं महान्मभि:' - कुत्रेदं वचनमुपलभ्यते? तात्पर्यमस्य विचार्यणीयम।

iii) 'हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः' - अस्य अन्तर्निहितभावो व्याख्यायताम्।

4. कस्यचि**देकस्य** उत्तरं प्रदीयताम्: 10×1=10

i) दिलीपस्य शारिरिकं मानसिकं च वैशिष्ट्यं पाठ्यदिशा वर्ण्यताम्।

ii) पाठ्यांशमनुसृत्य विद्यायाः महत्त्वं वर्ण्यताम्।

iii) संस्कृतमहाकाव्यस्य वैशिष्ट्यप्रसङ्गे नातिदीर्घः प्रबन्धैको विरच्यताम्।

——————